

Kennelliiton antidopingohje

Hyväksytty Kennelliiton hallituksessa 22.11.2024. Voimassa 1.1.2025 alkaen.

1. Yleistä

Antidopingohjeella määritellään, kuinka dopingvalvontaa suoritetaan Kennelliiton alaisissa koiratapahtumissa sekä ohjeeseen liittyvä poikkeuslupakäytäntö.

Antidopingtoiminnan tavoitteena on edistää eläinten hyvinvointia, rehtiä kilpailua, tasavertaisuutta ja paikkaansa pitävän tiedon saantia jalostuksen tueksi.

Eläinten hyvinvointilain mukaan koiratapahtumat eivät saa tarpeettomasti vaarantaa eläinten hyvinvointia.

Koiralle ei saa antaa sellaista lääkettä tai muuta vastaavaa ainetta taikka käyttää sellaista menetelmää, jonka tarkoituksena on vaikuttaa keinotekoisesti koiran suorituskykyyn tai käyttäytymiseen eläinkilpailussa tai -näyttelyssä.

Koiran hyvinvoinnin huomioonottaminen on ensiarvoisen tärkeää kaikissa koiraharrastuksissa. Kaikenlainen koiran huono kohtelu, altistaminen vaarallisille olosuhteille, sairaan koiran osallistuminen tai tuominen koiratapahtumaan on kielletty.

Koiran tulee saada sairauden hoitoon ja ennaltaehkäisyyn sen tarvitsema tarpeellinen hoito ja lääkitys, mutta lääkeaineille on varoajat, eikä lääkityksen varoaikana koiralla ole oikeutta osallistua Kennelliiton alaisiin koiratapahtumiin. Koiralle tulee taata riittävästi aikaa sairaudesta toipumiseen.

Mikään koiralla käytetty aine ei saa aiheuttaa haittaa koiran terveydelle ja/tai hyvinvoinnille.

Dopingvalvonnan tarkoitus on estää suorituskykyyn vaikuttaminen lääke- tai muilla aineilla, suojata koiraa rasitukselta sen sairastaessa ja taata sille riittävästi aikaa sairaudesta toipumiseen.

Kennelliiton hallituksen päätöksellä voidaan valvoa lääkeaineiden ja kiellettyjen aineiden käyttöä ja ottaa näytteitä tapahtuman aikana kaikista koiratapahtumaan osallistuneista koirista tai koiratapahtumassa suorituksenomaisen suorituksen tehneistä kokeen, kilpailun, testin tai näyttelyn ulkopuolella olevista koirista (ns. nollakoirat).

Kennelliitto suorittaa lääkeaineiden varoikaseuranta myös omavalvonnan kautta.

2. Koiran vastuhenkilö

Koiran vastuuhenkilöllä tarkoitetaan koiran omistajaa, sopimukseen perustuvaa haltijaa ja/tai muuta koirasta tapahtumassa vastuussa olevaa henkilöä.

Koiran vastuuhenkilön velvollisuudet:

- hänen tulee käyttäytyä näytteenottolanteessa asiallisesti ja näytteenoton kaikenlainen häiritseminen, haittaaminen ja / tai näytteenotosta kieltäytyminen, katsotaan kielletyn aineen ja / tai menetelmän käytön myöntämiseksi (positiivinen näyte).
- hänen tulee avustaa näytteenotossa ja noudattaa dopingvalvojan hänelle antamia ohjeita.

- hänen tulee valita näytteenotossa käytettävä näytteenottopakkaus ja tarkastaa samalla, että pakkauksen sinetit ovat ehjät.
- hänen tulee seurata näytteen käsittelyä, näytteenottolomakkeen täyttämistä ja näytteiden pakkaamista aina sinetöintiin asti.
- hänen tulee antaa näytteenottolomakkeeseen oikeat ja ajantasaiset tiedot, jotka hän vahvistaa allekirjoituksellaan. Samalla hän vahvistaa, että on seurannut näytteenottoa ja sen käsittelyä aina näytteenottopakkauksen sinetöimiseen asti.

Näytteenottolomakkeen allekirjoittamatta jättäminen ei estä dopingnäytteen tutkimista, eikä asiaan liittyviä mahdollisia jatkotoimenpiteitä.

Koiran vastuuhenkilöllä on oikeus pyytää dopingvalvojaa lisäämään näytteenottoasiakirjoihin vastuuhenkilön lausunto. Lausunto tulee luovuttaa dopingvalvojalle näytteenottotapahtuman aikana.

3. Dopingvalvojan tehtävät

Näytteenotosta vastaavan dopingvalvojan on selvitettävä koiran vastuuhenkilölle asiaan liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

Dopingvalvoja vastaa siitä, että koiran tunnistusmerkintä tarkastetaan ja että näytteenottoon tulee oikea koira. Dopingvalvoja tai tätä avustava henkilö seuraa ja valvoo testattavaksi määrättyä koira keskeytyksettä, kunnes koiralta on saatu näytettä varten riittävä määrä virtsaa.

Dopingvalvoja vastaa väliaikaisesti sinetöidyn näytteen turvallisesta säilyttämisestä. Lopullinen sinetöity näyte ja siihen liittyvä näytteenottolomake sekä mahdollinen koiran vastuuhenkilön antama lausunto ovat dopingvalvojan vastuulla aina näytteiden postitukseen saakka.

4. Näytteenottopaikka

Tapahtumanjärjestäjän on varauduttava osoittamaan dopingvalvontaan sopivat tilat dopingvalvojan sitä pyytäessä. Tilan on oltava dopingvalvojan hyväksymä, puhdas, riittävän tilava ja suojaisa. Tila voi sijaita joko sisällä tai sään salliessa ulkona (kesällä esim. telttä). Näytteenottotilassa tulee olla pöytä sekä tarvittava määrä tuoleja.

Tapahtumanjärjestäjän on varattava dopingvalvojan sitä pyytäessä riittävän monta koirien käsittelyyn tottunutta henkilöä avustamaan dopingnäytteenotossa. Dopingvalvoja antaa avustajalle toimintaohjeet, joita tulee noudattaa.

Näytteenottotilassa tai paikassa ei saa käyttää nikotiinivalmisteita, juoda alkoholi- tai kofeiinipitoisia juomia, käsitellä kofeiinipitoisia elintarvikkeita eikä lääkevalmisteita.

4.1 Tapahtuman järjestäjän tiedonantovelvollisuus

Koehanomuksessa tule ilmetä tapahtuman osoite tai tapahtuman keskuspaikan osoitetiedot.

Koiratapahtuman ylituomarin ja vastaavan koetoimitsijan tulee dopingvalvojan sitä kysyessä, kertoa tapahtuman tarkat osoitetiedot.

5. Näytteenotto

Koiratapahtumaan osallistuneista koirista voidaan ottaa näytteitä koiratapahtuman aikana. Koirasta voidaan ottaa virtsanäytteen sijaan verikoe.

Näytteenottotapahtuma alkaa, kun näytteenotosta ilmoitetaan koiran vastuuhenkilölle.

Näytteenottotapahtuma päättyy, kun näytteet on sinetöity ja näytteenottolomake allekirjoitettu tai dopingvalvoja ilmoittaa näytteenoton keskeyttämisestä. Näytteenottotapahtuma voi koiran osalta kestää enintään neljä (4) tuntia. Dopingvalvoja määrittelee näytteenottotilanteessa koiran mahdollisen tauotusajankohdan ja -keston sekä ohjeistaa koiran vastuuhenkilöä asiassa.

Koiran tulee olla dopingvalvojan tai tämän määrittelemän avustajan jatkuvassa valvonnassa, kunnes riittävä määrä virtsaa on saatu kerättyä. Dopingvalvoja voi tarjota näytteenottotapahtuman aikana koiralle ainoastaan puhdasta vettä. Koiran vastuuhenkilö voi omalla vastuullaan antaa koiralle lisäksi muuta juotavaa (esim. makuvesi) ja / tai syötävää.

Mikäli koiran vastuuhenkilö kieltäytyy näytteen otosta tai muuten toimii tavalla, joka käytännössä voi estää näytteenoton määrääjassa, katsotaan se dopingrikkomukseksi. Koiran vastuuhenkilö ei voi keskeyttää näytteenottotapahtumaa ilman, että se katsotaan kielletyn aineen ja / tai menetelmän käytön myöntämiseksi (positiivinen näyte).

Ulkomuototuomarin tai ylituomarin tulee ilmoittaa tapahtuman eläinlääkärille tai dopingvalvojalle, mikäli epäilee, että koira osallistuu tapahtumaan Kennelliiton antidopingsäännön tai antidopingohjeen vastaisesti.

5.1 Näytteiden käsittely ja jatkotoimenpiteet

Dopingvalvoja vastaa näytteiden säilyttämisestä ja lähettämisestä eteenpäin Kennelliiton antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Koirista otetut näytteet tutkii eläinten dopingnäytteitä tutkiva akkreditoitu laboratorio. Laboratorio toimittaa tutkimustulokset vain Kennelliitolle.

Mikäli laboratorion tutkimuksen perusteella koiran näytteestä on löytynyt lääke- ja / tai muita aineita, pyydetään koiran vastuuhenkilöltä ja / tai koiran omistajalta kirjallinen vastine asiassa. Vastine tulee antaa kahden viikon (14 vrk) kuluessa pyynnöstä. Vastine huomioidaan asian käsittelyssä, mutta vastineen antamatta jättäminen ei estä asian käsittelyä.

Koirista otetut, positiivisiksi todetut dopingnäytteet ja koiran vastuuhenkilöltä ja / tai koiran omistajalta saatu vastine lähetetään Eläinkilpailujen antidopingtoimikuntaan, joka käsittelee asiat tapauskohtaisesti. Eläinkilpailujen antidopingtoimikunta antaa Kennelliitolle lausunnon epäilyistä antidopingsäännön ja / tai -ohjeen rikkomisesta. Kennelliito päättää annettavista, Kennelliiton sääntöjen mukaisista seuraamuksista.

Positiivisten dopingnäytteiden tulokset ilmoitetaan tarvittaessa eläinsuojelusta vastaavalle viranomaiselle.

6. Osallistumiskielto

Kennelliitto asettaa positiivisen dopingtuloksen saaneen koiran ja / tai omavalvonnan kautta tiedoksi tulleen varoikarikkomuksen aikana tapahtumaan osallistuneen koiran osallistumiskieltoon, jonka pituuden määrittelee Kennelliiton hallitus. Koiralle määrätty osallistumiskielto koskee kaikkia Kennelliiton alaisia tapahtumia sekä edustustehtäviä.

Koiran osallistumiskielto näkyy julkisena Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä sen voimassaolon ajan.

7. Näytteenoton ja tutkimuksen kustannukset

Kennelliitto vastaa näytteenoton ja tutkimuksen kustannuksista, kun koiran näyte on negatiivinen ja osallistuminen on antidopingsäännön ja tämän ohjeen mukaisesti sallittua.

Mikäli näyte on positiivinen, eikä koiralla siten ole ollut osallistumisoikeutta, vastaa näytteen tutkimisen kustannuksista koiran vastuhenkilö.

8. Koirille myönnetyt poikkeusluvut

Koiran omistaja voi hakea Kennelliitolta tiettyihin sairauksiin pysyvää lääkehoitoa tarvitsevalle koiralle tässä ohjeessa määritellyin edellytyksin käyttöaiheen mukaista poikkeuslupaa. Edellytysten täytyessä poikkeuslupa myönnetään toistaiseksi voimassa olevaksi. Poikkeusluvan myöntämisen jälkeen koira voi osallistua Kennelliiton virallisiin koiratapahtumiin. Poikkeuslupa on maksuton.

Poikkeuslupahakemuksen käsittelyn yhteydessä koiran rekisteritietoihin kirjataan, että koira ei voi käyttää jalostukseen (jalostuskielto). Myönnetty poikkeuslupa ja siirron syy näkyvät julkisena Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä.

Poikkeuslupa ei anna oikeutta osallistua koiratapahtumiin sairaan tai eläinten hyvinvointilain tai sen perusteella annettu asetusten määrittelemän ei-hyvinvoivan koiran kanssa.

8.1 Poikkeusluvan myöntämisen edellytykset

Koiralla tulee olla omistajatieto Kennelliiton järjestelmässä.

Poikkeuslupahakemuslomake on lääkeainekohtainen, eikä sitä voi käyttää kuin tässä ohjeessa määritellyin edellytyksin. Poikkeuslupahakemukseen (poissulkien virtsankarkailulääkitystä koskeva poikkeuslupa) liitetään koiran alkuperäinen rekisteritodistus tai Kennelliittoon rekisteröimättömän koiran tunnistusmerkintäkirja.

Koiran omistaja(t) toimittaa Kennelliittoon allekirjoitetun lääkeainekohtaisen poikkeuslupahakemuksen, johon sisältyy eläinlääkärintodistus koiran terveydentilasta. Terveydentilan, hoitotasapainon ja lääkityksen oikean tason kontrolloimiseksi, koiran terveystarkastus tulee uusia säännöllisesti ja lääkeainekohtaisesti määritellyin väliajoin. Eläinlääkäri voi edellyttää sairauden kontrollointia useammin koiran terveydentilan mukaan.

Koiratapahtumiin osallistuminen edellyttää, että koiralla on voimassa oleva eläinlääkärintodistus sairauden kontrolloinnista. Todistukseksi kelpaa eläinlääkärin tunnusnumerolla ja päivämäärällä varmennettu viimeisin kontrollikäynnin hoitokertomus tai kotiutusohje sairauden kontrolloinnista.

Viimeisin todistus kontrollikäynnistä on pidettävä mukana koiratapahtumiin osallistuttaessa.

Poikkeusluvan myöntämisen jälkeen koira voi osallistua Kennelliiton virallisiin koiratapahtumiin.

Poikkeuslupaa ei tarvitse uusia.

9. Kennelliiton ohje lääkeaineista ja niiden varajoista (Lääkeohje)

Kennelliiton hallituksen hyväksymät antidopingsääntöä täydentävät ohjeet julkaistaan Kennelliiton verkkosivuilla.

Kennelliiton ohje lääkeaineista ja niiden varajoista (Lääkeohje) on ohjeellinen minimivaroaikalista erilaisille koirien hoitoon käytettäville lääkeaineille. Varoajat eivät ole sitovia, vaan koira hoitava eläinlääkäri voi tarvittaessa pidentää varoaikaa koiran sairauden tai sen saaman hoidon perusteella. Listaa päivitetään tarvittaessa tieteellisten tutkimustulosten perusteella.

Lääkeohjeeseen sisällytetään lisäksi luettelo hoitomuodoista ja menetelmistä, jotka Kennelliiton hallitus on määrittänyt dopingvalvonnan yhteydessä tai muutoin koiran suorituskykyyn vaikuttaviksi hoitomuodoiksi.

Kennelliitto ei määrittele varoaikaa lääkkeille, joita ei ole rekisteröity koirille.

10. Lääkitys- ja sairauskohtaiset edellytykset ja huomiot poikkeuslupaa varten

a) Kilpirauhashormoni

- Käyttöaihe kilpirauhasen vajaatoiminnan hoito.
- Kilpirauhasen vajaatoiminta on diagnosoitu selkein perustein huomioiden kliiniset oireet, kilpirauhashormonin (T4) ja vapauttajahormonin (TSH) muutokset ja vaste lääkitykseen.
- Koiran terveydentila ja suorituskyky ovat terveystarkastuksen perusteella arvioiden palautuneet normaaleiksi kilpirauhasen vajaatoiminnan suhteen ja hoitotasapaino on saavutettu ennen poikkeusluvan hakemista.
- Koiralla ei ole todettu muuta samanaikaista sairautta, mikä vaikuttaisi kilpirauhasen vajaatoiminnan hoitotasapainoon.
- Kontrolli vähintään 12 kk välein.

b) Siklosporiini

- Käyttöaihe ihosairaudet: atopia, SA eli sebaceous adenitis, perianaalifistuloosi / anaalifurunkuloosi.
- Käyttöaihe silmätaudit: pannus, krooninen pinnallinen keratiitti, kuivasilmäisyys.
- Sairaus on diagnosoitu selkein perustein huomioiden kliiniset oireet, tutkimuslöydökset ja vaste hoitoon.
- Koiran terveydentila ja suorituskyky ovat terveystarkastuksen perusteella arvioiden palautuneet normaaleiksi sairauden suhteen ja hoitotasapaino on saavutettu.
- Koiralla ei ole todettu muuta samanaikaista sairautta, joka vaikuttaisi hoitotasapainoon.
- Eläinlääkärin kontrolli vähintään 6 kk välein.

c) Fenyylipropanoliamiini

- Käyttöaihe steriloitujen koirien virtsankarkailu.
- Hakemuksesta tulee käydä ilmi, että koira on steriloitu.
- Ei edellytä ei jalostukseen -merkintää rekisterikirjaan, eikä rekisterikirjaa tarvitse toimittaa Kennelliittoon hakemuksen mukana.
- Eläinlääkärin kontrolli vähintään 12 kk välein.

d) Oklasitinibi

- Käyttöaihe atooppinen ihotulehdus ja allergiseen ihotulehdukseen liittyvä kutina.
- Sairaus on diagnosoitu selkein perustein huomioiden kliiniset oireet, tutkimuslöydökset ja vaste hoitoon.
- Koiran terveydentila ja suorituskyky ovat terveystarkastuksen perusteella arvioiden palautuneet normaaleiksi sairauden suhteen ja hoitotasapaino on saavutettu.
- Koiralla ei ole todettu muuta samanaikaista sairautta, joka vaikuttaisi hoitotasapainoon.
- Eläinlääkärin kontrolli vähintään 12 kk välein.

e) Lokivetmabi

- Käyttöaihe atooppinen ihotulehdus ja allergiseen ihotulehdukseen liittyvä kutina.
- Sairaus on diagnosoitu selkein perustein huomioiden kliiniset oireet, tutkimuslöydökset ja vaste hoitoon.
- Koiran terveydentila ja suorituskyky ovat terveystarkastuksen perusteella arvioiden palautuneet normaaleiksi sairauden suhteen ja hoitotasapaino on saavutettu.
- Koiralla ei ole todettu muuta samanaikaista sairautta, joka vaikuttaisi hoitotasapainoon.
- Eläinlääkärin kontrolli vähintään 12 kk välein.

11. Pakottavat syyt

Kennelliiton hallituksella on oikeus erityisen painavista syistä poiketa tästä ohjeesta, antaa ohjetta koskevia erikoismääräyksiä sekä hyväksyä muita poikkeustoimia tämän ohjeen osalta.